

2017

Jaarverslag

Gelijkwaardige participatie van mensen met een beperking in Arnhem

Inhoudsopgave

Voorwoord	
1. Participatie in de samenleving	3
1.1 Vergroten zelfredzaamheid	3
1.2 Maatwerkvoorzieningen	3
2. Wonen in de wijk	5
2.1. Passend wonen	5
2.2. Toegankelijkheid	6
2.3. Mobiliteit	10
3. Apcg als expertisecentrum	10
3.1 Belangenbehartiging	11
3.2 Inzet ervaringsdeskundigheid	12
4. Vrijwilligersbeleid	12
5. Publiciteit en beeldvorming	13
5.1 Beeldvorming en media	13
5.2 Voorlichting op scholen	13
Begrippenlijst	14
Overzicht achterban en samenwerkingsorganisaties	15
Bijlage A Urenverantwoording personeel	16

Voorwoord

Het jaar 2017 stond in het teken van Inclusie en de decentralisatie van de gemeente in de wijken. Het Apcg heeft uitgebreid gesproken met alle fracties over onze visie op het VN-verdrag voor mensen met een beperking, en onze standpunten met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen.

Om invulling te geven aan de lokale inclusieagenda heeft de gemeente een aantal stedelijke bijeenkomsten georganiseerd om met diverse groepen in gesprek te gaan over wat Inclusie voor hen betekent. Arnhem kiest voor een brede invulling van de inclusieagenda, met aandacht voor seksuele diversiteit, inclusie van migranten, mensen met een beperking en vluchtelingen. De Raad heeft benadrukt dat ook het VN-verdrag voor mensen met een beperking moet worden geïmplementeerd, wat o.a. resulteerde in een motie om een Arnhemse norm van Toegankelijkheid te ontwikkelen. Hier wil het Apcg graag een bijdrage aan leveren.

Het Apcg heeft kennisgemaakt met de teams Leefomgeving. Deze teams stellen samen met de inwoners de wijkactieplannen op. Duidelijk was dat toegankelijkheid van de wijken en ook het betrekken van inwoners met een beperking bij de plannen nog een nieuw onderwerp voor de medewerkers is. Samen met de gemeente willen we in 2018 de teams hier nader over voorlichten. Om meer bekend en zichtbaar te worden in de wijken, en verbinding te maken met de wijkteams, hebben we aansluiting gezocht bij participatietafels en kwartiertafels. In Rijkerswoerd zijn we, als pilot, aan de slag gegaan om een netwerk van ambassadeur en vrijwilligers in de wijk op te zetten. Zij zullen knelpunten en signalen onder de aandacht brengen bij de wijkteams en/of het Apcg.

In 2017 is het Apcg ook betrokken geweest bij de aanbesteding van hulpmiddelen, het procesplan langer zelfstandig wonen, de bereikbaarheid van de binnenstad en diverse projecten op het gebied van openbare ruimte en gebouwen. In de Week van de Toegankelijkheid hebben we uitgebreid aandacht besteed aan de ongelijke bestrating van de Markt en verbetering van de toegankelijkheid van de horeca. Een belangrijk item op de politieke agenda was het invoeren van Diftar (betalen voor het restafval). Het Apcg heeft de gevolgen van het voorstel voor onze achterban, uitgebreid onder de aandacht van de Raad gebracht. De invoering is uitgesteld tot 2019, als alle knelpunten zijn opgelost. Door de ratificatie van het VN-verdrag in 2016 merken wij dat de belangen van mensen met een beperking meer onder de aandacht komen. Ook als organisatie zijn we goed in beeld bij de gemeente en de Raad. Er zijn meerdere moties aangenomen waarin wij als organisatie genoemd zijn.

Tenslotte willen wij alle vrijwilligers bedanken voor hun inzet en betrokkenheid bij alle projecten, en onze achterban voor het delen van hun ervaringen en signalen. Zonder deze inbreng is het niet mogelijk om een goed beeld te schetsen van het dagelijks leven met een beperking. Dit zal ook duidelijk blijken uit het voorliggende jaarverslag.

Dick Cochius, voorzitter Apcg

1. Participatie in de samenleving

Het Apcg vindt het belangrijk dat mensen met een beperking de kans krijgen om vaardigheden en ervaringen op te doen die hun in staat stellen hun zelfredzaamheid te vergroten. Laagdrempelige activiteiten, voorlichting en rolmodellen kunnen daarbij ondersteunen. Reden voor ons om te participeren in het project 'Bouwen aan je netwerk'.

1.1 Vergroten zelfredzaamheid

'Bouwen aan je netwerk'

Het Apcg heeft samen met Howie the Harp deelgenomen aan het vervolg van het project Samen Leren Netwerken uit 2016, waaraan door het Innovatiefonds subsidie was toegekend aan de hoofdaanvrager Zorgbelang Gelderland. Het hoofddoel van dit project was dat jongvolwassenen met een beperking met elkaar leren hun eigen netwerk te verbreden, en daarmee hun sociaal isolement te doorbreken. Het vervolg van het project heette "Bouwen aan je netwerk". De rol van het Apcg hierin was het mede invullen van de training en de werving. De training vond plaats van mei tot juli en bestond uit 4 bijeenkomsten + afsluitend gezamenlijk eten in buurthuis in de Nieuwe Hommel. Er hebben 12 deelnemers meegedaan, met verschillende achtergronden (fysiek/psychisch). Onderdelen waren o.a. omgaan met eenzaamheid, vergroot je netwerk, sociale vaardigheden, social media, persoonlijk ontwikkelplan en speel je droom. Er is van diverse technieken gebruik gemaakt. Een van onze voorzitters heeft een krachtverhaal ingebracht. De training werd door iedereen als zinvol ervaren, de deelnemers hebben vaardigheden geleerd die hen helpen hun netwerk te onderhouden en uit te breiden. Door ter afsluiting met elkaar te eten in de Hommel is ook met de daar aanwezigen contact gelegd. In september is de eindbijeenkomst gehouden in het Openluchtmuseum. Na de training hebben 3 deelnemers zich als 'ervaringsdeskundig trainer' aangesloten bij 'Vitale Verbindingen' en 1 bij 'Zorg Verandert'. Enkelen gaan een andere vervolgcursus volgen.

Van de diverse methodieken die zijn getoetst en verzameld is een toolkit gemaakt. Deze zijn overgedragen aan 'Vitale Verbindingen' en aan 'Zorg Verandert'. Zij hebben nu handvatten om met deze doelgroep aan de slag te gaan. Door dat er gewerkt wordt met ervaringsdeskundigen via het 'train de trainer' concept, wordt een grotere doelgroep bereikt en de kennis zal zich als een olievlek verspreiden.

Voorlichting VN-verdrag in de wijk

In 2017 hebben we voorbereidingen getroffen om voorlichtingsbijeenkomsten te organiseren over het VN-verdrag in 2018. We zien dat mensen nog schroom ervaren bij het aankaarten van obstakels in de participatie, en willen benadrukken welke mogelijkheden er zijn. Vitale Verbindingen en MEE (MEE-bruggenbouwers) zijn betrokken voor eventuele hier uit voortvloeiende behoefte om een training te volgen over 'opkomen voor jezelf'. Ten behoeve van het invullen van de voorlichtingen hebben we meegedacht in het ontwerp van de VN-receptenkaarten van Zorgbelang. Dit is een uitwerking van het VN-verdrag in recepten en ingrediënten die voor een artikel nodig zijn. De receptenkaarten zijn een mooie methode om het gesprek te voeren tussen gemeenten en ervaringsdeskundigen.

1.2 Maatwerkvoorzieningen

De Adviesraad Wmo is vanaf 2017 het orgaan voor de beleidsadvisering Wmo aan het College. Het Apcg is nog wel gesprekspartner over de uitvoeringspraktijk, vanwege onze ervaringsdeskundigheid, betrokkenheid bij de achterban en signalen. Zo zijn we nauw betrokken geweest bij de nieuwe aanbesteding voor de hulpmiddelenleveranciers. Daarnaast hebben we signalen over de uitvoering in de praktijk m.b.t voorzieningen besproken o.a. in ons periodiek overleg met de wijkteams en via deelname aan de regionale adviesraad doelgroepenvervoer (RAD).

Aanbesteding hulpmiddelen

In april is er een eerste informatief overleg geweest met de gemeente en de Wmo-raad over de aanbesteding van de hulpmiddelen. Hierin zijn de uitgangspunten besproken voor de financiering, werkwijze en procedure. In mei heeft het Apcg advies uitgebracht over het bestek. In ons advies hebben we onder andere aangegeven dat we pleiten voor keuzevrijheid in leveranciers. Bij aanvang van de inspraakprocedure stond de verdeling in percelen echter al vast. Het Apcg is van mening dat inwoners moeten kunnen kiezen voor de leverancier waarvan zij vinden dat deze de voor hen beste service levert. Inwoners zijn immers voor hun dagelijks

participatie afhankelijk van hun hulpmiddel. Na de inschrijving heeft een van de voorzitters deel uitgemaakt van het beoordelingsteam, dat inschrijvers heeft beoordeeld aan de hand van het oplossen van specifieke situaties. Het Apcg heeft hiervoor ook casuïstiek aangeleverd. We hebben ook advies gegeven over de communicatie en de overdracht naar de nieuwe leverancier. Hier is geen gebruik van gemaakt. In januari hebben we dit besproken in een persoonlijk overleg met de wethouder. Deze heeft toegezegd dit nader uit te zoeken.

Sociale wijkteams

- In 2017 hebben we opnieuw periodiek overleg gevoerd met een vertegenwoordiger van de sociale wijkteams over de Wmo-uitvoeringspraktijk. Met de wijkcoach bespreken we de knelpunten, wijzigingen en casuïstiek rond de toekenning van Wmo-voorzieningen. In 2017 zijn o.a. problemen rond AVAN (aanvullend Vervoer Arnhem Nijmegen), dagbestedingsvervoer vanaf augustus, verslag van het keukentafelgesprek en de automatische beschikking besproken.
- Samen met enkele politici hebben we meerdere keren overleg gehad met de vertrouwenspersoon van Zorgbelang Gelderland en kennisgenomen welke klachten binnenkomen via de onafhankelijke cliëntondersteuning over de toekenning van voorzieningen.
- Er is met verschillende partijen contact geweest over de jurisprudentie in juni over de werkwijze van Arnhem m.b.t het automatisch afgeven van een beschikking. Deze jurisprudentie gaf uiteindelijk de doorslag dat er in September een raadsbrede motie is aangenomen voor het afgeven van een automatische beschikking. Het Apcg heeft hierin enkele politici uitvoerig geadviseerd.

Mobiliteit – AVAN

- *Klachten Wmo-vervoer* - Er zijn verschillende signalen en casussen ingebracht bij AVAN via de regionale adviesraad doelgroepenvervoer (RAD). Het doel is om bij te dragen aan verbetering van de uitvoering. Knelpunten lagen bij klachten over te snelle loosmeldingen terwijl mensen wel op de plek aanwezig waren, onvoldoende capaciteit van de busjes, te vroeg of te laat ophalen en de kwaliteit van de klachtafhandeling. In december zijn er 2 onderzoeken over het taxivervoer verschenen. Het klanttevredenheidsonderzoek gaf aan dat de klachtafhandeling beter kan
- *Uitbreiding routevervoer* - In juli is een informatiebijeenkomst bijgewoond van de Regionale Adviesraad Doelgroepenvervoer (RAD) over de uitbreiding van het routevervoer met de doelgroepen JeugdGgz en dagbesteding per augustus 2017. De invoering is goed verlopen, er zijn geen klachten hierover binnengekomen, ook niet bij de wijkteams.
- *Wijkteams/kilometerbudget* - Het Apcg heeft een casus gevolgd van 1 van de vrijwilligers tot en met de bezwaarcommissie, over het toegekende kilometerbudget voor taxivervoer. De wijkteams kunnen maatwerk verrichten bij het toekennen van een kilometerbudget. Bij sociaal vervoer (sociale contacten/sociale activiteiten) gaan ze uit van een gemiddelde dat ze kunnen ophogen of verlagen. Voor het ophogen kijken ze naar de minimale jurisprudentie en het voorkomen van eenzaamheid. Ze zijn niet verplicht om al het sociale vervoer te compenseren. Ze proberen mensen te stimuleren om in de directe omgeving vrijwilligerswerk te vinden. Dat is lastig als je vrijwilligerswerk doet, dat niet in de eigen wijk plaatsvindt, zoals lokale belangenbehartiging. Als dat niet kan, zullen mensen keuzes moeten maken, óf minder sociale activiteiten/contacten óf meer zelf betalen. Ondanks de kritische vragen van de bezwaarcommissie dat de inwoner het zelf niet kan betalen, heeft de commissie de gemeente in het gelijk gesteld, omdat ze zich houden aan de (minimale) jurisprudentie. Het Apcg is van mening dat mensen die voor hun vervoer helemaal afhankelijk zijn van de taxi, een onbeperkt kilometerbudget zouden moeten kunnen krijgen (net als voor 2015), om gelijkwaardig te kunnen participeren. Wijkcoaches kunnen dit zelf bepalen. We zullen dit knelpunt blijven beïnvloeden. Voor mensen die AVAN gebruiken voor 'activerend werk' of dagbesteding geldt een ander kilometerbudget.
- *Aanvullend OV-vervoer* - In januari is het knelpunt gesignaleerd dat inwoners in een rolstoel of scootmobiel met een OV-pas (dus geen Wmo-pas) per februari geen gebruik meer zouden kunnen maken van AVAN. De Provincie is van mening dat deze groep vervoerd kan worden via de Wmo. Echter niet iedereen komt in aanmerking voor een Wmo-pas, bovendien betekent dat een achteruitgang in reisafstand en vervoerstijden. Dit AVAN-vervoer wordt meestal alleen incidenteel gebruikt. Alle belangenorganisaties in de regio hebben hiertegen geprotesteerd: de RAD, ROCOV, Ieder1gelijk. Het Apcg heeft naar aanleiding hiervan een mail gestuurd aan de wethouder Wmo over het beleid in Arnhem voor de toegang tot de Wmo-pas voor mensen met een eigen vervoersmiddel; in 2012 was dat nog een grond voor het intrekken

van de Wmo-pas. Hierover hebben we een informatief gesprek gehad met de bestuursadviseur. Het huidige beleid is dat mensen in aanmerking komen als het gaat om een structurele aandoening. In februari hebben we een brief geschreven aan de Provincie over dit gewijzigd beleid en een van de voorzitters heeft hierover ingesproken bij de Provincie. De reactie van de Provincie was dat AVAN alleen taxivervoer is, geen aanvullend openbaar vervoer. Met Iederin en andere partijen zijn we vervolgens in gesprek gegaan over juridische stappen in het kader van discriminatie. In juli is door een extern bureau een juridische brief verstuurd. Inmiddels heeft de Provincie haar beleid gewijzigd, dus zijn er geen verdere stappen gezet. Rolstoelers zonder Wmo-indicatie kunnen (weer) gebruik maken van AVAN tegen OV-tarief. Dit geldt niet voor scootmobiel. Voor de OV-reiziger wordt AVAN ingezet als vangnet voor tijden en plaatsen waar busvervoer ontbreekt en in bussen zijn scootmobiel ook niet toegestaan. Op de site van AVAN is de informatie ook aangepast.

Inkomen – compensatie meerkosten

Er is in 2017 een aantal keer contact geweest met de afdeling inkomen over (informatie over) vergoeding kosten bijzondere bijstand, naar aanleiding van een casus. Compensatie voor ziektekosten via bijzondere bijstand als je in een wanbetalersregeling zit, lijkt ingewikkeld. Ook begeleiders zijn niet altijd voldoende op de hoogte wat mogelijk is.

In 2016 heeft het Apcg zich samen met de Stichting Arnhemse Ouderen (SAO) hard gemaakt voor de verbetering van de criteria voor de regeling tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken en gehandicapten (TM-CZG). Deze zijn inmiddels aangepast.

Beschermd wonen Ggz

Eind maart heeft het Apcg samen met de gemeente, Vitale Verbindingen en Programma Aandacht voor Iedereen (AVI) een bijeenkomst georganiseerd voor cliënten en cliënten- en familieraden over de invulling van Beschermd Wonen GGz in regio Centraal Gelderland. De insteek van de gemeente is dat zoveel mogelijk mensen met een psychische kwetsbaarheid in hun eigen woning kunnen blijven wonen, het zogenaamde Beschermd Thuis. In de bijeenkomst hebben we van gedachten gewisseld over welke randvoorwaarden hier voor nodig zijn. De gemeente heeft de input meegenomen in de doorontwikkeling van de verschillende ondersteuningsarrangementen. Ook zijn er afspraken gemaakt met de corporaties over extra woningen voor mensen die gaan extramuraliseren.

Overig

- Het Apcg heeft deelgenomen aan een klankbordgroep van de gemeente en Mezzo rond mantelzorg. Het doel van Mezzo was om input te krijgen van ervaringsdeskundigen voor een onderzoek over wensen en behoeftes van mantelzorgers, met betrekking tot mantelzorgondersteuning en respijtzorg. Een projectplan zal verder uitgewerkt worden met een projectgroep.
- Er zijn informatiebijeenkomsten bijgewoond van de Raad over de omgevingswet, rekenkameronderzoek over Privacy en Presikhaaf Bedrijven.
- In 2017 is er 5 x formeel overleg geweest met leden van de Wmo-adviesraad. Een van de voorzitters heeft 1 van de vergaderingen bijgewoond. In juli is per mail/telefonisch overleg geweest over het cliëntervaringsonderzoek en automatische beschikking.

2. Wonen in de wijk

Om goed te wonen in de wijk is het belangrijk dat er voor de verschillende doelgroepen voldoende geschikte woningen zijn, dat de omgeving toegankelijk en leefbaar is en alle voorzieningen in de wijk en stad bereikbaar.

2.1 Passend wonen

Wonen

- Het Apcg heeft deelgenomen aan de werkgroep langdurig zelfstandig wonen voor mensen met een fysieke beperking. Hieraan namen ook de corporaties deel. Het Apcg heeft hier voor een knelpuntenlijst opgesteld, die per punt is behandeld. De werkgroep was onderdeel van het Procesplan Langer Zelfstandig

Wonen, waarvan de slotbijeenkomst plaatsvond op 29 juni. Daar zijn de resultaten en vervolgspraken gepresenteerd. Het voorlopige resultaat is o.a. dat de wachtlijsten worden opgeschoond, zodat duidelijk wordt welke verhuisbehoefte er is bij rolstoelgebruikers die een rolstoelwoning nodig hebben, en corporaties daar met (ver)bouwen op kunnen inspelen; dat er een verhuiscoach komt en dat duidelijk is gemaakt dat mensen met een rolstoel minder gemakkelijk kunnen verhuizen, dus dat zij meer keuzevrijheid nodig hebben. De werkgroep wordt als ambtelijke werkgroep voortgezet, om de nog overblijvende knelpunten aan te pakken.

- Er is een bijeenkomst bijgewoond van Iederin over wonen en zorg op 19 mei. Naar aanleiding daarvan heeft een gesprek plaatsgevonden met PASwonen over autismevriendelijk wonen. In oktober heeft het Apcg meegewerkt aan een bijeenkomst over 'Goed Wonen en Leven' van Iederin en Zorg Verandert in Arnhem. Deelnemers gingen vanuit eigen ervaring over dit onderwerp met elkaar in gesprek. De verhalen vormen een belangrijke basis voor de landelijke en lokale lobby voor beter beleid en regelgeving.

2.2 Toegankelijkheid

Ook in 2017 is het Apcg betrokken geweest bij enkele stedelijke projecten. Daarnaast is er kennis gemaakt met de teams Leefomgeving over leefbaarheid en toegankelijkheid in de wijken en hebben we, in de Week van de Toegankelijkheid, de Arnhemse horeca onder de loep genomen.

Diftar - afvalbeleid

De gemeente heeft in 2017 het voorstel voor de invoering van Diftar (gedifferentieerde tarieven) in het afvalbeleid behandeld. Dit houdt in dat inwoners moeten betalen voor hun restafval. Het Apcg heeft hierover 2 x advies gegeven aan de Raad. In het eerste advies is ingegaan op een aantal praktische knelpunten voor onze achterban, o.a. de zwaarte van een zak, problemen met hoogbouw en kosten voor extra (medisch) afval. Deze knelpunten werden breed gedeeld. In juni is een tweede advies gegeven, over het voorstel hoe minima de afschaffing van de kwijtschelding van de afvalstoffenheffing kunnen compenseren. Hierin was niet gekeken naar de (on)mogelijkheden voor mensen met een beperking. De Raad heeft de invoering van Diftar met een jaar uitgesteld (per 2019). Dat geeft partijen de tijd om met goede oplossingen te komen.

Detailhandelvisie

In februari is een advies gegeven aan de politiek over de detailhandelvisie. Het Apcg is geen voorstander van het clusteren van voorzieningen in de wijk, als dat betekent dat mensen verder van de voorzieningen afwonen, terwijl tegelijkertijd steeds minder hulp voor de boodschappen of kilometerbudget voor taxivervoer beschikbaar is. Wij zouden graag zien dat er meer initiatieven in de wijk worden ontwikkeld, om mensen te ondersteunen bij het zelf boodschappen doen.

Openbare ruimte

- *Kerkplein/Jansbeek* - In maart zijn met de projectleider en de gemeente de definitieve tekeningen bekeken van het Kerkplein/Jansbeek. Naar aanleiding van ons advies in 2016 zijn er hellingbanen aangebracht voor de toegankelijkheid van het terras bij het toekomstige filmhuis. De Jansbeek is in december geopend. Begin 2018 volgt een schouw voor eventueel knelpunten en oplossingen, vooral voor mensen met een visuele beperking.
- *Herinrichting gebied Velperpoort* - Er is in Februari door vrijwilligers uit de wijk een inloopavond bezocht over de herinrichting van de omgeving van Velperpoort. Vervolgens zijn met de projectleider en de gemeente in maart de voorlopige tekeningen bekeken. Knelpunt is het verdwijnen van de gehandicaptenparkeerplaatsen. Er wordt in ieder geval 1 plek teruggeplaatst aan de Steenstraat. Het Apcg vindt die plek niet geschikt voor mensen die zelf rijden en aan de kant van de straat de auto uitgaan. Ons voorstel is nog een 2e parkeerplaats te realiseren op een veilige plek.
- *Herinrichting Apeldoornseweg* - In November is er overleg geweest met de projectleider over het ontwerp van de Apeldoornseweg. De tekeningen zijn bekeken en er is o.a. advies gegeven over het aantal gehandicaptenparkeerplaatsen, oversteek, op- en afritten.
- *Bestrating Marktplein* - In 2016 heeft het Apcg bij de gemeente aan de bel getrokken over de herbestrating van de Markt voor de warenmarkt. De voorwaarde om goed gebruik te kunnen maken van het plein is dat de bestrating waar mensen lopen of met een hulpmiddel gebruik van maken vlak is en stroef qua structuur. We maakten ons zorgen dat er keien gebruikt zouden worden, die zorgen voor een ongelijk

resultaat. Vanuit historisch belang stond dat echter al vast. Wel is toegezegd dat er richtlijnen voor toegankelijkheid zouden worden gevolgd voor de hoogteverschillen en gladheid. Het Apcg kon dus alleen nog maar signaleren of het resultaat zou voldoen. Vanaf de eerste week hebben we op de markt gevraagd naar de ervaringen van mensen. We hebben signalen hierover op verschillende plekken bij de gemeente neergelegd. De norm die is gehanteerd in opdracht van de gemeente, van minder dan 1 cm hoogteverschil, geeft ons inziens een te hobbelig resultaat; bovendien zijn de kasseien in een patroon gelegd dat zich telkens herhaalt. Hierdoor is er geen route waarlangs de ongelijke bestrating kan worden vermijden. In September heeft de politieke partij Arnhem Centraal n.a.v. klachten van inwoners raadsvragen gesteld. Wethouder van Burgsteden heeft daarop een toezegging gedaan voor een nieuwe schouw. De gemeente wil echter alleen het straatwerk ophalen en de ergste kasseien afvlakken. Het Apcg wil graag politiek draagvlak voor meer verdergaande verandering en heeft daarvoor een activiteit georganiseerd voor raadsleden op de Markt op 2 Oktober, tijdens de week van de toegankelijkheid. Van leverancier Medipoint hebben we hulpmiddelen (scootmobiel, elektrische en handbewogen rolstoel, rollator) geleend. In het kader van de week van de toegankelijkheid is er ook landelijke aandacht aan besteed. Er hebben ong. 8 raadsleden en 20 ervaringsdeskundigen deelgenomen. Reacties van raadsleden waren van "dit is erg hobbelig, tot dit kan echt niet".

In november is de Schouw gedaan met de gemeente. Hier hebben we stenen die al zijn afgevlakt kunnen uitproberen, het Apcg vindt het geen afdoende oplossing en wil graag dat de gemeente het plein helemaal vlak maakt, of routes maakt voor rolstoelers. Het Apcg heeft hierover een brief geschreven aan de wethouder samen met bewonersgroep Arnhem Hart. Dit knelpunt wordt in 2018 vervolgd.

- *Oversteek Weerdjesstraat/Vossenstraat* - In 2017 is de omgeving van de Weerdjesstraat op de schop gegaan en is er op de hoek van de Weerdjesstraat/Vossenstraat een oversteek geplaatst, met verkeerslichten en rateltickers. Het Apcg is blij met de nieuwe situatie, er zijn echter wel klachten binnengekomen van omwonenden over de rateltickers. De rateltickers zijn van 21 tot 06 uur uit, maar zorgen in de stille uurtjes wel voor veel overlast. Vooral de rateltickers van de oversteek van de Vossenstraat, die zijn gekoppeld aan het groene licht van de Weerdjesstraat. Het Apcg is gevraagd om advies. Er is geen landelijke regelgeving wat betreft de veiligheid. Wij hebben contact opgenomen met de landelijke organisaties en onze achterban over de opties en hebben uiteindelijk geadviseerd om bij de oversteek van de Weerdjesstraat rateltickers te plaatsen die luider of stiller worden naargelang het omgevingslawaaï. Aangezien wij maximale veiligheid en minimale geluidsoverlast van belang vinden hebben wij geadviseerd formeel advies aan te vragen bij Pbtconsult (voorheen Projectbureau Toegankelijkheid).

Openbare gebouwen

- *Museum Arnhem* - In September heeft het Apcg een overleg gehad met de projectleider van de verbouwing van het Museum Arnhem en zijn de tekeningen besproken. We hebben advies gegeven over de maatvoering en inrichting van het nieuwe invalidentoilet. Bij de renovatie wordt dezelfde lift hergebruikt. Deze is groot genoeg voor een elektrische rolstoel, niet voor een ligrolstoel. De tentoonstellingsruimte is op de begane grond, er is nog wel een publieksruimte op de 1^e verdieping. Helaas wordt in het ontwerp van de tuin een trap aangelegd, die alleen toegankelijk is voor mensen die de trap op kunnen lopen. Deze komt uit bij het uitzicht over de Rijn. Rolstoelers kunnen ditzelfde uitzicht alleen via het gebouw genieten. Daarbij zijn ze dan afhankelijk van de openingstijden, kosten en is er geen sprake van een gelijkwaardige situatie. We hebben dit bij de projectleider aangekaart en ook het risico dat mensen zich hierdoor gediscrimineerd zouden kunnen voelen. Wij zijn van mening dat dit ontwerp niet gekozen had moeten worden. In ons advies hebben we een verzoek gedaan om voor de trap alsnog een oplossing te zoeken.
- *Nieuwbouw Musis* - Samen met de projectleider heeft het Apcg op 20 September een schouw gehouden van de nieuwbouw van Musis. We hebben een advies gegeven o.a. over de leuning, de balie en de toiletten. De architect wilde een schot plaatsen in het toilet in de foyer tussen de toiletpot en de deur. Wij hebben geadviseerd in plaats hiervan het toilet te verplaatsen, omdat rolstoelers anders de draai niet kunnen maken. Dat advies is opgevolgd.
- *Zwembad Valkenhuizen* - Met de gemeente de schetsen bekeken van het nieuwe zwembad in Valkenhuizen. Informatie doorgegeven over toegankelijkheid. Er wordt rekening gehouden met de verschillende doelgroepen.
- *Advies invalidentoilet Korenbeurs* - Als het filmhuis Focus verhuist in 2018 komt het gebouw de Korenbeurs leeg te staan. De gemeente heeft een ideeënwedstrijd uitgeschreven voor een nieuwe invulling. Het Apcg

vindt het belangrijk dat het hele gebouw na renovatie meer toegankelijk is, en ook dat het invalidentoilet in de Korenbeurs behouden blijft voor de Korenmarkt. Ondernemers van de Korenmarkt kunnen over het gebruik onderling afspraken maken. Wij hebben daarvoor een advies geschreven aan de juryleden.

Project Gemeentelijke Inclusie

In mei is het project Gemeentelijke Inclusie gestart dat we samen hebben uitgevoerd met Zorgbelang Gelderland en Duitse partners. Zowel in Duitsland als in Nederland is het VN-verdrag voor mensen met een beperking geratificeerd. Doel van het project was om de mogelijke verschillen in aanpak tussen Duitse en Nederlandse steden te onderzoeken, en om gemeenten te adviseren hoe hun inclusiebeleid en aanpak te verbeteren. Het project was gericht op fysieke toegankelijkheid. In beide landen hebben we, in een grote en kleine gemeente, de gemeentehuizen en de websites getoetst, en het beleid voor inclusie en toegankelijkheid geanalyseerd. Onderdeel van het project was de uitwisseling van de Duitse en Nederlandse ervaringsdeskundigen over de richtlijnen en normen. Daarom hebben de ervaringsdeskundigen van het Apcg ook deelgenomen aan de schouwen in Duitsland en vice versa. Het Apcg heeft vervolgens aan beide spiegelgesprekken over de resultaten in Nederland deelgenomen. In deze gesprekken zijn de resultaten van de toetsingen besproken met de gemeente. Met de gesprekken wilden we vooral bewustwording creëren dat juist de details van toegankelijkheid belangrijk zijn om mee te kunnen doen. Er is benadrukt dat toegankelijkheid al een rol moet spelen in de ontwerpfase en dat ervaringsdeskundigen eerder betrokken moeten worden in het proces. Verder hebben we aangekaart dat de Duitse normen voor de maatvoering van de invalidetoiletten ruimer zijn. Dit willen we graag opnemen in een Arnhemse norm van Toegankelijkheid. In December heeft de afsluitende bijeenkomst voor de wethouders en burgemeesters plaatsgevonden in Duitsland. Zij hebben met elkaar de resultaten en goede voorbeelden gedeeld en afspraken gemaakt voor verdere uitwisseling. In maart 2018 verschijnt het afsluitende rapport.

Kroegentocht - Week van de Toegankelijkheid

Naast de activiteit op de markt heeft het Apcg een Kroegentocht georganiseerd, in samenwerking met Lederin, op de Korenmarkt op 6 oktober. Er hebben ongeveer 6 jongeren aan deelgenomen. De kroegen werden beoordeeld op toegankelijkheid, maar ook op gastvrijheid. Vooraf zijn alle ondernemers op de Korenmarkt via de ondernemersvereniging benaderd. Een deel van de ondernemers heeft hieraan meegewerkt. De deelnemende kroegen zorgden voor gratis drankjes. Een kroeg heeft zelf een plank geregeld voor die avond. Het enige obstakel was dat het toilet van Focus, ondanks afspraak, niet beschikbaar was. De deelnemers hebben gesprekken gevoerd met de uitbaters over het belang van toegankelijkheid. Resultaat van de Kroegentocht was dat zichtbaar werd, ook voor overige aanwezigen, hoe belangrijk het is voor de deelnemers om gewoon uit te kunnen gaan. De Kwetsbare Held heeft over de kroegentocht een [vlog](#) gemaakt. De Gelderlander heeft hierover een artikel geschreven, waarin het belang van een aangepast toilet op de Korenmarkt nogmaals werd benadrukt.

Netwerkbijeenkomst horeca

Het Apcg heeft op 23 oktober, samen met Lederin, een [netwerkbijeenkomst](#) georganiseerd met horecaondernemers, politici en belangenbehartigers om de dialoog op gang te brengen en oplossingen te bedenken hoe de horeca meer toegankelijk te maken. De enige aanwezige ondernemer gaf aan dat het ook wel met onbekendheid te maken heeft. Woorden als 'schouwen', 'toegankelijkheid' en 'inclusie' zijn lastige woorden, die niet meteen aanspreken. Een toegankelijkheids-kroegentocht wordt door ondernemers positiever ontvangen dan een officiële schouw, was een van de conclusies. Tot de meest toegankelijke kroeg werd uitgeroepen Culture Music Club. Het Apcg zal een vervolgesprek organiseren met vertegenwoordigers van de horeca, gemeente en Raad over het verbeteren van de toegankelijkheid.

Popronde Arnhem

Met Luxor Live is een gesprek over toegankelijk uitgaan. Zij hadden het idee om in contact te treden met Popronde Nederland over het organiseren van een toegankelijke Popronde in Arnhem. Popronde Nederland heeft Arnhemse ondernemers die meedoen aan de Popronde in Arnhem op 27 oktober geïnformeerd dat ervaringsdeskundigen zouden komen schouwen op rolstoeltoegankelijkheid. Het Apcg heeft deze schouw van locaties gecoördineerd.

Allereerst is het gebouw van Luxor Live zelf geschouwd. Deze schouw maakte ook de aandachtspunten voor de toegankelijkheid van poppodia in zijn algemeenheid duidelijk. Informatie over de toegankelijkheid en de dichtstbijzijnde toiletten is op onze website geplaatst, aangezien het niet paste binnen het format van de site

van Popronde. Deze informatie is ook tijdens de Popronde uitgedeeld. Het Apcg is ook zelf bij de Popronde aanwezig geweest. Een van de aanwezige ervaringsdeskundigen heeft over de Popronde een blog geschreven.

Belangenbehartiging in de wijk

Kennismaking met de teams Leefomgeving

In 2017 hebben we met bijna alle teams Leefomgeving kennism gemaakt. Voor de gesprekken hebben we contact gehad met vrijwilligers of klankbordgroepleden in de betreffende wijk, om te vragen naar signalen en knelpunten in de wijk. Naar aanleiding van het kennismakingsgesprek met team CSA (Centrum, Spijkerkwartier, Arnhemse broek) is een van de voorzitters uitgenodigd om de wijkplannen te bespreken. In eerste instantie was dit op een ontoegankelijke locatie, het gesprek heeft later alsnog plaatsgevonden. Team Presikhaaf gaf aan nog niet te hebben nagedacht over hoe inwoners met een beperking betrokken zouden worden bij plannen over de wijk. Er volgde wel de vraag of het Apcg daarin een rol zou kunnen vervullen. Het team leefomgeving van Schuytgraaf, Elderveld, Elden en de Laar gaf in eerste instantie aan geen onderwerpen op de agenda te hebben die voor het Apcg relevant waren en verwezen ons naar het sociale wijkteam. Na reactie van het Apcg met voorbeelden van knelpunten uit hun eigen werkgebied en uitleg waarom leefomgeving ook voor Apcg een relevant onderwerp is, heeft in een later stadium een gesprek plaatsgevonden samen met het sociale wijkteam. Dat beide teams daarbij aanwezig waren, had wel meerwaarde.

Conclusie: het is moeilijk om burgers met een beperking te betrekken, voor de meeste medewerkers is toegankelijkheid een nieuw onderwerp, en ze hebben nog weinig zicht op hun invloed als team leefomgeving op de participatie van inwoners met een beperking. We hebben afgesproken met ambtenaren van de gemeente om in 2018 een bijeenkomst te organiseren met de teams leefomgeving over toegankelijkheid van de leefomgeving, inwonerparticipatie en het VN-verdrag.

Ambassadeurs in de wijk

In de zoektocht op welke manier het Apcg het beste signalen kan ophalen en ervaringsdeskundigen kan laten participeren bij de ontwikkelingen in de wijk, hebben wij voor Rijkerswoerd als pilotwijk gekozen.

In 2016 heeft een wijkschouw plaatsgevonden van Rijkerswoerd. De resultaten en de reactie van de gemeente zijn in 2017 met deelnemers geëvalueerd. Over knelpunten die nog niet door de gemeente waren opgepakt, zijn afspraken gemaakt met het team leefomgeving. Het Apcg heeft vervolgens, op basis van informatie van inwoners met een beperking o.a. van Siza, een gesprek gevoerd met de eigenaar van winkelcentrum Rijkerswoerd over knelpunten en de verbouwing. De verbouwing vindt plaats in 2018, we blijven hierbij betrokken.

Ons doel is om aandacht te vragen voor fysieke en sociale toegankelijkheid van ontwikkelingen en evenementen in de wijk, waaronder de wijkplannen. Onze inzet is dit samen te doen met inwoners met een beperking uit die wijk. Hiervoor ontwikkelt het Apcg een netwerk van wijkambassadeurs die signalen en knelpunten met elkaar kunnen bespreken en doorgeven. Daarnaast zoeken we aansluiting bij andere initiatieven in de wijk (zoals StipGgz). In Rijkerswoerd hebben wij deelgenomen aan de participatietafel en sociale tafel. Naar aanleiding van de sociale tafel heeft één van onze ervaringsdeskundige vrijwilligers als ambassadeur ook bij de inwonersbijeenkomst over de toekomst van de wijk, het perspectief van inwoners met een beperking onder de aandacht gebracht. Ook is deze ambassadeur betrokken geweest bij het schouwen van de Tuinmaat, een biologische tuinvereniging in Rijkerswoerd, die hun tuin toegankelijk hebben gemaakt voor rolstoelers. Om te onderzoeken hoe wij dit in de toekomst ook in andere wijken kunnen uitbreiden is met de kwartiermakers van Rijnstad een gesprek geweest, dit krijgt in 2018 vervolg.

Voorzieningen in de wijk

- Er is meerdere malen contact geweest met de beheerder van Wereldhave over de nieuwbouw van Winkelcentrum Presikhaaf en de toegankelijkheid van Winkelcentrum Kronenburg. Beide winkelcentra zijn geschouwd op knelpunten. Er is toegezegd dat wij de tekeningen van Presikhaaf kunnen schouwen, met name het toilet. Tot op heden hebben we niets ontvangen. De toegankelijkheid van winkelcentrum Kronenburg was ook onderwerp van gesprek met het team Leefomgeving RKV (Rijkerswoerd, Kronenburg, Vredenburg). Winkelcentrum Kronenburg zelf houdt afspraken af.
- Er is contact geweest met het team CSA (Centrum, Spijkerkwartier, Arnhemse Broek), over de verbeteringen in het kader van 'BuitengewoonBeter' in het Spijkerkwartier. We hebben advies gegeven over de technische tekeningen, waaronder over de breedte van de stoepen.
- Er is feedback gegeven aan team Leefomgeving op het wijkplan van CSA.
- Er zijn tekeningen beoordeeld van inrichtingsplan Malburgen-Oost van Volkshuisvesting.

2.3 Mobiliteit

Goed van A naar B kunnen komen is een belangrijke voorwaarde om mee te kunnen doen. In 2017 waren er o.a. knelpunten rond het vangnet Vervoer van AVAN.

Breng-flex

In 2017 is Breng-flex verder uitgebreid. Knelpunt is dat voor Breng-flex de oude regiotaxibusjes met zij-ingang worden gebruikt, die niet voor iedereen toegankelijk zijn. Aandachtspunt is of Breng-flex niet gaat worden ingezet in plaats van regulier busvervoer. Er verdwijnen steeds meer buslijnen. De wethouder Mobiliteit heeft expliciet gezegd dat Breng-flex alleen als aanvulling kan worden gezien. Bij het bijwonen van het OV-symposium van ROCOV (Regionaal Overleg Consumentenorganisaties Openbaar Vervoer) in oktober over de toekomst van het OV, blijkt echter wel dat de provincie Breng-flex een grotere rol wil geven. We blijven bewaken dat Breng-flex niet geschikt is om busvervoer te vervangen i.v.m. toegankelijkheid en kosten.

Station Presikhaaf en Velperpoort

Naar aanleiding van klachten van inwoners over de toegankelijkheid van station Presikhaaf en Velperpoort heeft de Gelderlander een artikel geschreven. Het Apcg heeft hier aan meegewerkt. Beide perrons hebben geen lift. Terwijl hier inmiddels wel toegankelijke sprinters rijden, met een lagere vloer en een uitschuifplank. Prorail heeft aangegeven dat de liften voor beide stations gepland staan voor 2019.

Bereikbaarheid van de binnenstad - gehandicaptenparkeerplaatsen

Bij de behandeling van de bereikbaarheidsvisie van het College heeft het Apcg een adviesmail geschreven aan de Raad, o.a. over het aantal gehandicaptenparkeerplaatsen. Door de herinrichting van de binnenstad zijn een aantal plekken verdwenen. Met de gemeente hebben we vervolgens een schouw gehouden om te bepalen hoeveel en waar gehandicaptenparkeerplaatsen zouden moeten komen. De wethouder heeft de realisatie van de plekken toegezegd. Eind 2017 zijn nog niet alle plekken gerealiseerd.

Er is in 2017 ook aandacht gevraagd bij wethouder voor de gevolgen van het invoeren van een milieuzone voor mensen met aangepaste oudere busjes. De wethouder heeft aangegeven dat voor sommige situaties een uitzondering moet worden gemaakt. Dit voorstel komt nog terug in de Raad.

Overig

- Het Apcg heeft, middels een schouw, deelgenomen aan een landelijk onderzoek van CROW/KpVV (kennisplatform over openbare ruimte en openbaar vervoer) over de toegankelijkheid van looproutes van en naar bushaltes; opzet is een soort tomtom te ontwikkelen voor mensen met een visuele- en mobiliteitsbeperking, zodat mensen vooraf thuis een plan voor een OV-reis kunnen maken en dan inzichtelijk hebben of de volledige reis van deur tot deur voor hen toegankelijk is.
- In 2017 is de nieuwe app 9292 getest en gelanceerd. Met de nieuwe planner kun je een toegankelijke reis plannen. Toegankelijk betekent dan dat de vertrek-, overstap- en aankomsthaltes én voertuigen in je reisadvies geschikt zijn voor bijvoorbeeld een rolstoel en haltes voorzien zijn van een blindegeleidelijn. Vrijwilligers van het Apcg hebben aan de testbijeenkomst, georganiseerd door Zorgbelang, deelgenomen.
- Het Apcg was aanwezig bij de start van de promotie van Wheelshares (rolstoeltoegankelijke deelauto) door Siza en de wethouder. We hebben deelnemers aangeleverd voor de klankbordgroep en bijgedragen aan de publiciteit. Voor het project 'Gemeentelijke Inclusie' hebben we 2 maal gebruik gemaakt van Wheelshares voor een rit naar Kleve.

3. Apcg als expertisecentrum

Het Apcg heeft in ruim 30 jaar veel kennis opgebouwd over het dagelijkse leven van mensen met een beperking, over het verzamelen en vertalen van hun ervaringen naar gemeente en organisaties, en over het werken met vrijwilligers met een beperking. Het is belangrijk dat inwoners met een beperking op vele manieren via het Apcg hun stem kunnen laten horen en hun signalen kunnen doorgeven. Maar het is ook belangrijk dat de gemeente, politiek, de wijkteams en Arnhemse organisaties ons weten te vinden wanneer zij vragen hebben die betrekking hebben op de participatiemogelijkheden van onze achterban.

3.1. Belangenbehartiging

Platform voor mensen met een verstandelijke beperking

Het platform bestaat uit 7 leden, en komt elk kwartaal bij elkaar. Het doel van het platform is belangenbehartiging naar de gemeente toe. Tijdens de bijeenkomsten bespreken we actuele thema's en bijeenkomsten van de gemeente. In 2017 hebben we het vooral gehad over de betekenis van het VN-verdrag en de inclusieagenda van de gemeente. Vooral keuzevrijheid en bejegening komen steeds terug als thema. Alle leden hebben een brochure gekregen over het VN-verdrag in eenvoudige taal. Samen met de leden hebben we ervaringsverhalen opgesteld voor het document over inclusie, dat aangeboden is aan de raadsleden op de avond over Inclusie van de gemeente in Juni. Een aantal leden hebben deelgenomen aan deze avond en/of de avond op 13 December. De leden vinden niet echt aansluiting op deze avonden, daarom hebben we afgesproken om samen met de gemeente in 2018 speciaal voor deze groep een themabijeenkomst te organiseren. Verder is 1 van de leden betrokken geweest bij de kroegtocht en 1 van de leden betrokken geweest bij de websitetoetsing in het kader van het project Gemeentelijke Inclusie.

Belangenbehartiging Ggz

- In februari is een miniconferentie Ggz van Vitale Verbindingen bijgewoond.
- Als vervolg op de netwerkbijeenkomst zelfregie in 2016 is er in 2017 een training ontwikkeld door Zorgbelang en Vitale Verbindingen voor ervaringswerkers. Eventueel doel is ook te inventariseren of er behoefte is in Arnhem aan een herstelacademie (activiteiten die bijdragen aan herstel). Het Apcg heeft hierin alleen een rol in de werving en publiciteit.
- In November hebben we deelgenomen aan het symposium 'Grip op Onbegrip' van MEE Geldersepoort. Het symposium ging over communicatie en hoe om te gaan met mensen met een licht verstandelijke beperking, autisme, niet-aangeboren hersenletsel of psychische problemen.

Netwerken in de wijk

- Het Apcg heeft deelgenomen aan de netwerkbijeenkomst Samenwerken in de Wijk.
- In Februari is een startbijeenkomst van de Leefbaarheidsalliantie Gelderland bijgewoond die inwoners wil ondersteunen met hun ideeën voor hun leefomgeving.
- In Februari is de opening van buurthuis de Beijer bijgewoond om contacten te leggen in de wijk.

Evenementen(beleid)

Ten behoeve van Koningsdag is 'Uit in Arnhem' geïnformeerd welke informatie zij over de toegankelijkheid van het evenement voor onze doelgroep zouden moeten verstrekken. Dit is minimaal uitgevoerd. Toegankelijkheid in het evenementenbeleid (subsidie en vergunning) is niet vastgelegd, ondanks eerdere afspraken met de gemeente hierover. In november hebben we een overleg met de gemeente hierover gehad. Afgesproken is dat we nog contact zullen hebben om de evenementenflyer, die het Apcg in 2013 samen met de gemeente opgesteld heeft, te herzien; over de evenementen die eraan komen en waar betrokkenheid van het Apcg bij gewenst is; en het verbeteren van toegankelijkheid en informatievoorziening bij festivals.

Festival Ruimtekoers

In November heeft in Arnhem-Zuid het festival Ruimtekoers plaatsgevonden. Er zijn vooraf verschillende gesprekken gevoerd met de organisatie van Ruimtekoers. We hebben advies gegeven over aandachtspunten voor toegankelijkheid. Helaas was het gebouw van 'A place to be' uiteindelijk niet helemaal toegankelijk, omdat de lift het niet deed. Alleen de activiteiten die gelijkvloers plaatsvonden konden worden bezocht. Er kon dus ook geen gebruik gemaakt worden van Resto van Harte dat op de 6e verdieping was gesitueerd. Meerdere organisaties hebben hierover klachten ingediend. Om aandacht te vragen voor (on)toegankelijkheid heeft de organisatie wel een oproep gedaan op hun site voor ideeën over inclusie, en op de trappen informatie geplaatst. Na het festival is afgesproken met de organisatoren (studio Halfvol) om eventueel in 2018 gezamenlijk een bewustwordingscampagne op te zetten).

Monitoren lokale inclusie agenda

- Het Apcg heeft input geleverd op de voorbereiding voor de Raadsactiviteit Inclusie in Juni. Ook waren wij met een aantal ervaringsdeskundigen aanwezig en hebben wij na afloop aan de Raad een document overhandigd met ervaringsverhalen.
- In Oktober hebben wij, in het kader van de behandeling van de meerjarenbegroting, een mail gestuurd aan de Raad over het Veranderprogramma Inclusie. Wij missen het overleg met de belangenbehartigersorganisaties in de stad ten behoeve van de visievorming. De Raad heeft een motie aangenomen dat het College voor eind 2017 met een verdere invulling en een verbindende visie moet komen.
- In December heeft de gemeente een vervolgbijeenkomst Inclusie georganiseerd. Ook hier waren wij met ervaringsdeskundigen aanwezig. Vooraf is samen met de gemeente de locatie geschouwd en zijn tips gegeven voor de toegankelijkheid. Met de gemeente is afgesproken in 2018 een aparte bijeenkomst te organiseren voor de doelgroep mensen met een (licht) verstandelijke beperking.

Verkiezingen 2018

In 2017 zijn we begonnen met de voorbereidingen voor een debat met lokale politici voor de gemeenteraadsverkiezingen. Dit debat organiseren we samen met andere partijen.

3.2. Inzet ervaringsdeskundigheid

In 2017 is op verschillende momenten de inzet/input van ervaringsdeskundigen gecoördineerd. Dit kan zijn door intensieve werving, of ook met begeleiding.

- Er zijn ervaringsdeskundigen benaderd voor het toetsen van een app voor vervoer met de trein.
- Er zijn ervaringsdeskundigen benaderd voor de toetsingsbijeenkomst van de 9292app van Zorgbelang en 9292.
- Er zijn ervaringsdeskundigen benaderd voor een brainstormsessie van CROW/Zorgbelang over toegankelijkheid en mobiliteit.
- Er is een gesprek gevoerd met Siza over info voor hun cliënten over het VN-verdrag en empoweren (versterken) van de cliënten. Siza heeft de informatie op hun [site](#) gezet.
- Het Apcg heeft deelgenomen aan de nieuwjaarswandeling van STIPGgz door Arnhem-Zuid, samen met vrijwilligers die in die wijken wonen, om zichtbaarheid te vergroten.
- Ervaringsdeskundigen van het Apcg zijn betrokken geweest bij het opzetten van de zomerwandeling, met het oog op de toegankelijkheid. Het Apcg heeft ook met een aantal vrijwilligers deelgenomen. Tijdens de wandeling zijn verschillende nieuwe vormen van opvang en inloop aangedaan.
- Het Apcg heeft op 28 mei deelgenomen aan Sportief Ervaren met een informatiestand in Immerloopark. Georganiseerd door STIPggz.
- Kennismakingsgesprek met Uniek Sporten voor samenwerking, o.a. werving voor bijeenkomst Wmo-raden over sport; deze is helaas niet doorgegaan.
- Het Apcg heeft werving uitgevoerd voor verschillende projecten van Zorg Verandert (o.a. onderwijs/wonen).

4. Vrijwilligersbeleid

Het Apcg vindt het belangrijk om de vrijwilligers goed te ondersteunen in hun vrijwilligerswerk en de mogelijkheid te geven zich persoonlijk te ontwikkelen. Naast ondersteunende taken (vervoerder, communicatie), uitvoerende taken (schouwen, voorlichting) en belangenbehartiging (marktconsultatie, gemeentelijke werkgroepen), gaat het vrijwilligerswerk ook steeds meer om ambassadeurschap of signalen ophalen in de wijken.

In 2017 zijn de vrijwilligers actief benaderd voor signalen over de leefbaarheid en toegankelijkheid van hun wijk ter voorbereiding op de gesprekken met de wijkteams leefomgeving.

In april is een bijeenkomst georganiseerd voor de vrijwilligers over het VN-verdrag. Centraal stond de vraag: hoe kaart je signalen aan, wat heb je daarvoor nodig?

In september hebben we deelgenomen aan de vrijwilligersmarkt van de vrijwilligerscentrale.

5. Publiciteit en beeldvorming

Het verbeteren van de beeldvorming en acceptatie van mensen met een beperking is een belangrijke kernactiviteit van het Apcg. Ervaringsdeskundigen delen hun ervaring over het leven met een beperking (in Arnhem) bij gemeentelijk overleg, op scholen en in de media.

5.1 Beeldvorming

In de media

- Het Apcg heeft ingesproken op 29 maart in de commissievergadering van de Provincie t.b.v. knelpunt bij AVAN voor OV-reizigers met rolstoel en scootmobiel. Omroep Gelderland heeft hier een bericht over geplaatst.
- We hebben meegewerkt aan de publiciteit ter promotie van Wheelshares (met wethouder van Burgsteden).
- Er is meegewerkt aan een artikel over toegankelijkheid perrons Velperpoort en Presikhaaf (11/7/17) in de Gelderlander.
- In oktober is er een artikel geplaatst in de Gelderlander en een onlinevideo met de voorzitters, over de bestrating van de Markt.
- Er zijn verschillende artikelen verschenen over de problemen met de Markt op Arnhem-direct.
- Er is een interview met 1 van de voorzitters over de Kroegentocht op 7 oktober geplaatst in de Gelderlander.
- Er zijn verslagen en video's geplaatst over de activiteiten van het Apcg op de site van de Week van de Toegankelijkheid.

Informatievoorziening

Er zijn vele instrumenten die het Apcg inzet om haar doelgroepen van informatie te voorzien. De website, de facebookpagina, de Apcg nieuwsbrief, twitter en Erbij! doen dit allemaal op geheel eigen wijze. Onze belangrijkste doelstelling is: een positieve beeldvorming uitdragen, informatie geven en ons meldpunt onder de aandacht brengen.

- In 2017 is de nieuwsbrief 10 x verschenen.
- De nieuwe flyer is overal verspreid.
- We hebben onze nieuwe website gelanceerd op 6 juli.
- Ons blad Erbij! heeft geen doorstart gemaakt, we hebben helaas geen nieuwe eindredacteur kunnen werven. In plaats daarvan hebben we geprobeerd via vloggen en bloggen meer ervaringsverhalen onder de aandacht te brengen.

5.2. Voorlichting op scholen

In 2017 zijn er door de vrijwillige voorlichters 33 lessen gegeven op 24 scholen. We krijgen veel positieve reacties, ook op de filmpjes die vorig jaar zijn gemaakt ter voorbereiding op de les. We zijn twee keer uitgenodigd bij het Bio vakantieoord.

Begrippenlijst

Aandacht voor iedereen - Aandacht voor Iedereen (AVI) is een landelijk programma ter ondersteuning van Wmo-raden en lokale belangenbehartigers bij de decentralisaties AWBZ/Wmo.

Achterban Apcg - Mensen met een fysieke, zintuiglijke, en licht verstandelijke beperking; mensen met een chronische ziekte en mensen met een psychische kwetsbaarheid.

Algemene voorziening - Een voorziening, dienst of activiteit die voor iedereen te gebruiken is (openbaar vervoer of sociaal-culturele voorzieningen).

AVAN - Aanvullend (aangepast) vervoer in regio Arnhem-Nijmegen, ook geschikt voor mensen in een rolstoel of scootmobiel. Om hiermee te reizen tegen een goedkoop tarief heb je een wmo-pas of ov-pas nodig.

Belangenbehartiging - Belangenbehartiging is gericht op alle levensterreinen en op de gehele samenleving. In haar rol van belangenbehartiger zoekt het Apcg actief het gesprek met alle organisaties en instanties wier beleid van invloed is op het leven van mensen met een beperking. Een belangrijk onderdeel is het geven van voorlichting en het vergroten van bewustwording.

Extramuralisering - Dit is de ontwikkeling dat mensen met een zorgvraag de komende jaren minder snel een indicatie krijgen voor wonen in een instelling en dus langer thuis zullen blijven wonen.

Inclusie – Iedereen kan volwaardig deelnemen aan de samenleving. In een inclusie-agenda wordt opgenomen welke maatregelen hiervoor nodig zijn (voor verschillende doelgroepen).

Keukentafelgesprek - Een gesprek dat bij een inwoner plaatsvindt door een lid van het Wijkteam. Het gesprek is bedoeld om zicht te krijgen op de situatie van de inwoner, wat hij of zij zelf nog kan, waar hij /zij ondersteuning in kan zetten vanuit het sociale netwerk, en waar mogelijk professionele ondersteuning nodig is.

Maatwerkvoorziening - Een voorziening die afgestemd is op de persoonskenmerken van de gebruiker. Voor een maatwerkvoorziening wordt een beschikking afgegeven, waartegen bezwaar en beroep mogelijk is.

PGB - Persoonsgebonden budget. Dit is een geldbedrag waarmee mensen hun eigen zorg kunnen inkopen; als tegenhanger van **Zorgverstrekking in Natura (ZIN)**. Bij ZIN neem je zorg af van de zorgaanbieder met wie de gemeente een contract heeft.

Sociaal Wijkteam - Team van 10 tot 12 generalistisch werkende professionals, die de toegangspoort vormen voor alle vormen van zorg en ondersteuning in hun gebied, en daarnaast lichtere, niet intensieve en relatief kortdurende ondersteuning bieden.

Team Leefomgeving - Team van ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor de algemene voorzieningen in de wijken. Ze stellen samen met de wijk vast waar behoefte aan is en zijn verantwoordelijk voor de wijkplannen en de besteding van de wijkmiddelen.

VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap - Op 13 december 2006 is het Verdrag inzake de rechten van personen met een beperking door de VN vastgesteld. In dit verdrag hebben de landen afgesproken wat er op allerlei levensdomeinen gedaan moet worden om te zorgen dat kinderen en volwassenen met een beperking net als iedereen een goed en actief leven kunnen hebben midden in de samenleving, en eigen keuzes kunnen maken. Nederland heeft het verdrag in 2016 geratificeerd.

Zorg Verandert - Het programma Zorg Verandert is voor iedereen die zorg of ondersteuning nodig heeft én voor hun omgeving, zoals mantelzorgers, familieleden en vrijwilligers. Zorg Verandert heeft tot doel dat mensen grip houden op hun eigen situatie en op het vinden van passende oplossingen voor hun leven, in zorg en ondersteuning. Dat doen we dichtbij, praktisch en op diverse manieren. Met bijeenkomsten, handige hulpmiddelen en het signaleren van knelpunten.

Samenwerking achterban en organisaties

- Vrijwilligers Apcg (43)
- Klankbordgroep leden Apcg (50)
- Reumapatiëntenvereniging Arnhem (RPVA)
- Nederlandse Vereniging Autisme (NVA)
- Alzheimer Nederland
- Hersenletsel.nl
- Epilepsievereniging
- Longfonds
- PAL (polyartrose lotgenoten)
- Nierpatiëntenvereniging
- Multiple Sclerose vereniging
- Siza
- Spierziekten Nederland
- Diabetesvereniging
- Stichting Pijn-Hoop
- BOSK
- Oogvereniging Nederland
- Nederlandse Vereniging voor Slechthorenden (NVVS)
- Cliëntenraden Ribw, Pro Persona, Iriszorg, Woonzorgnet
- Cliëntenraden Driestroom, Philadelphia, Zorgplus, Pluryn en Siza
- Meldpunt Vrijwillige Thuiszorg
- VTA (werkgroep verzet tegen armoede)
- Stichting Intermobiel
- Het STIPGGz Arnhem
- Vitale Verbindingen
- Straatzaken
- Onderling Sterk
- SAG (Samenwerkingsverband Autisme Gelderland)
- Adviesraden Arnhem
- Stichting Arnhemse Ouderen
- Sociale wijkteams
- Wijkteams Leefomgeving
- Zorgbelang Gelderland
- MEE Geldersepoort
- Partners In de Weerd
- Werkgroep de Rode Brill